

Załącznik nr 1

CHARAKTERYSTYKA ENERGETYCZNA OBIEKTU BUDOWLANEGO

jako spełnienie wymagań §11.2 9) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003r.
z późniejszymi zmianami, w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego.

Obiekt:	Budynek technologiczny oczyszczalni ścieków w m. Jabłowo gm. Starogard Gdański, woj. pomorskie działka nr 78/1 obręb Jabłowo
Inwestor:	Gmina Starogard Gdański Ul. Sikorskiego 9 83-200 Starogard Gdański
Sporządził:	Mgr inż. Marcin Kaczmarek Upr. bud. nr POM/0206/POOS/08

Gdańsk, maj 2014r

Zawartość opracowania

- 1.0 Podstawa formalna do opracowania charakterystyki energetycznej obiektu.
- 2.0 Opis ogólny obiektu i założenia do opracowania charakterystyki energetycznej.
- 3.0 Bilans mocy urządzeń elektrycznych oraz urządzeń zużywających inne rodzaje energii, stanowiących jego stałe wyposażenie budowlano-instalacyjne, z wydzieleniem mocy urządzeń służących do celów technologicznych związanych z przeznaczeniem budynku.
- 4.0 Właściwości cieplne przegród zewnętrznych, w tym ścian pełnych oraz drzwi, wrót a także przegród przezroczystych i innych.
- 5.0 Parametry sprawności energetycznej instalacji ogrzewczych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych lub chłodniczych oraz innych urządzeń mających wpływ na gospodarkę energetyczną obiektu budowlanego.
- 6.0 Dane wykazujące, że przyjęte w projekcie architektoniczno-budowlanym rozwiązania budowlane i instalacyjne spełniają inne wymagania dotyczące oszczędności energii zawarte w przepisach techniczno-budowlanych.

1.0 Podstawa opracowania charakterystyki energetycznej obiektu

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. z późniejszymi zmianami "Prawo Budowlane".
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 listopada 2008r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącego samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003r. z późniejszymi zmianami w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. z późniejszymi zmianami w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie / Dz. U. Nr 75 /.
- Normy przywołane w ww. aktach prawnych.
- Dane techniczne producentów materiałów i urządzeń przewidzianych do zastosowania.
- Projekt budowlany opracowany przez EcoTech Sp. z o.o. Sp. K. ul. Słoneczna 39a, 83-021 Wiślina.

2.0 Opis ogólny obiektów i założenia do opracowania charakterystyki energetycznej

Budynek technologiczny

Obiekt pod względem funkcjonalnym stanowi budynek technologiczny z zapleczem socjalnym.

Budynek posadowiony jest bezpośrednio na podziemnych zbiornikach technologicznych oczyszczalni ścieków (reaktorach). W budynku wyodrębniono pomieszczenie dmuchaw, magazyn, warsztat, składowisko worków, korytarz oraz sterownię, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenie sitopiaskownika, odwadniania osadu i agregatu prądotwórczego. Obiekt będzie wyposażony w następujące instalacje:

- ogrzewczą,
- ciepłej wody użytkowej,
- wentylacyjną,
- oświetleniową.

W celu sporządzania charakterystyki energetycznej obliczone zostały dla tego obiektu cząstkowe zapotrzebowania na energię końcową i pierwotną w zakresie:

- ogrzewania i wentylacji,
- przygotowania ciepłej wody użytkowej,
- oświetlenia wbudowanego,
- energii pomocniczej dla wymienionych powyżej instalacji.

Ostateczne zapotrzebowania cząstkowe zostały odpowiednio zsumowane, a uzyskane roczne zapotrzebowanie jednostkowe na energię pierwotną obiektu porównane zostało z wielkością dopuszczalnego rocznego zapotrzebowania na energię pierwotną dla budynku obliczoną zgodnie z § 329 Warunków Technicznych.

Budynek technologiczny

Budynek technologiczny projektuje się jako murowany, jednokondygnacyjny, niepodpiwniczony. Obiekt zaprojektowano w technologii tradycyjnej z dachem czterospadowym o konstrukcji z więźarów drewnianych, krytym blachodachówką. W budynku zaprojektowano ogrzewanie elektryczne.

3.0. Bilans mocy urządzeń elektrycznych oraz urządzeń zużywających inne rodzaje energii, stanowiących jego stałe wyposażenie budowlano-instalacyjne, z wydzieleniem mocy urządzeń, służących do celów technologicznych związanych z przeznaczeniem budynku

Ogrzewanie i ciepła woda użytkowa

Zapotrzebowanie ciepła na ogrzewanie określono na podstawie bilansu ciepła, obliczonego zgodnie z PN-B-03406:1994 i PN-EN ISO 6946:2004.

Strata ciepła dla budynku technologicznego wynosi 14,2 kW.

Ciepło na potrzeby ogrzewania dostarczane będzie poprzez elektryczne grzejniki konwektorowe. Całkowita moc wszystkich zainstalowanych grzejników w budynku oczyszczalni ścieków wynosi 14,2 kW. Źródłem ciepłej wody użytkowej dla pomieszczeń higieniczno-sanitarnych jest pojemnościowy ogrzewacz wody o pojemności 120 litrów i mocy 2 kW, zamontowany w istniejącym pomieszczeniu WC. Na dopływie zimnej wody do ogrzewacza należy zainstalować zawór zwrotny wraz z zaworem odcinającym.

Wentylacja

W istniejącym pomieszczeniu WC, dyżurki i szatni zainstalowano wentylatory wywiewne w kanałach wentylacyjnych. Wydajność wentylatora wywiewnego w WC i szatni to 280 m³/h (moc: 35 W). Wydajność wentylatora wywiewnego w dyżurce: 95 m³/h (moc 13 W). Nawiew poprzez kratki wentylacyjne osadzone w drzwiach.

W istniejącym pomieszczeniu reaktora zainstalowany został wentylator wywiewny o wydajności 280 m³/h (moc 35 W). Nawiew realizowany jest poprzez czerpnię powietrza o wymiarach 500x600mm.

W istniejącym pomieszczeniu stacji odwadniania osadu zainstalowany został wentylator wywiewny o wydajności 280 m³/h (moc 35 W). Nawiew poprzez czerpnię powietrza o wymiarach 300x300mm.

W istniejącym pomieszczeniu skratek zainstalowany został wentylator wywiewny o wydajności 280 m³/h. Nawiew poprzez czerpnię powietrza o wymiarach 300x300mm.

W istniejącym pomieszczeniu sita zainstalowany został wentylator wywiewny o wydajności 450 m³/h. Nawiew realizowany jest poprzez czerpnię powietrza o wymiarach 300x300mm.

W projektowanym pomieszczeniu dmuchaw projektuje się wentylator wywiewny o wydajności 280 m³/h (moc wentylatora 35 W). Nawiew realizowany będzie poprzez czerpnię powietrza o wymiarach 500x600mm.

Oświetlenie wbudowane

Do oświetlenia pomieszczeń w budynku zastosowano oprawy oświetleniowe: jednoświatłówkowe TL-D IP65 18W, jednoświatłówkowe TL-D IP65 36W oraz dwuświatłówkowe 2xTL-D IP65 36W o łącznej mocy 4300 W.

4.0. Właściwości cieplne przegród zewnętrznych, w tym ścian pełnych oraz drzwi, wrót, a także przegród przezroczystych i innych

Tabela 1. Przegrody zewnętrzne budynku

Lp	przegroda - wymaganie (Na podstawie Dz. U. Nr 75 z dnia 12 kwietnia 2002r. z późniejszymi zmianami)	współczynnik przenikania U _{max} [W/(m ² ·K)]	przegroda - zaprojektowana	współczynnik przenikania U [W/(m ² ·K)]
1	Ściany zewnętrzne t _i > 16°C	0,25	Ściany zewnętrzne proj. Ściany zewnętrzne istniejące	0,23 0,30
2	Dachy, stropodachy i stropy pod nieogrzewanymi poddaszami lub nad przejazdami t _i > 16°C	0,20	Strop pod poddaszem nieogrzewanym – proj. Strop pod poddaszem nieogrzewanym – istniejący	0,12 0,29
3	Stropy nad nieogrzewanymi kondygnacjami podziemnymi i zamkniętymi przestrzeniami podpodłogowymi, posadzki na gruncie	0,25	Podłoga na gruncie - proj. Podłoga na gruncie - istniejąca	0,25 0,31
4	Stropy nad nieogrzewanymi kondygnacjami podziemnymi i zamkniętymi przestrzeniami podpodłogowymi, posadzki na gruncie	0,25	Strop nad zbiornikami podziemnymi – proj. Strop nad zbiornikami podziemnymi – istn.	0,21 0,21
5	Okna (z wyjątkiem połaciowych), drzwi balkonowe i powierzchnie przezroczyste nieotwieralne w pomieszczeniach o t _i > 16°C w I, II i III strefie klimatycznej	1,3	Okna projektowane Okna istniejące	1,3 1,8

5	Drzwi zewnętrzne wejściowe	1,7	Drzwi zewnętrzne proj.	1,7
			Drzwi zewnętrzne istn.	2,6

5.0 Parametry sprawności energetycznej instalacji ogrzewczych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych lub chłodniczych oraz innych urządzeń mających wpływ na gospodarkę energetyczną obiektu budowlanego.

Poniżej zestawiono wyniki obliczeń zapotrzebowania na energię użytkową, końcową i pierwotną z podziałem na poszczególne systemy.

Powierzchnia użytkowa A_f : 209 m²

Tabela 2. Zestawienie zapotrzebowania na energię

	Ogrzewanie i wentylacja (bez urządzeń pomocniczych)			Przygotowanie ciepłej wody użytkowej (bez urządzeń pomocniczych)		
	Oznaczenie	Jednostka	Wartość	Oznaczenie	Jednostka	Wartość
Zapotrzebowanie na energię użytkową	$Q_{H, nd}$	kWh/rok	59 828	$Q_{W, nd}$	kWh/rok	669,1
Zapotrzebowanie na energię końcową	$Q_{K, H}$	kWh/rok	61 678	$Q_{K, W}$	kWh/rok	984,0
Zapotrzebowanie na energię pierwotną	$Q_{P, H}$	kWh/rok	185 034	$Q_{P, W}$	kWh/rok	2 952
Roczne jednostkowe zapotrzebowanie:						
- na energię użytkową		kWh/m ² ·rok	286,3		kWh/m ² ·rok	3,20
- na energię końcową		kWh/m ² ·rok	295,1		kWh/m ² ·rok	4,71
- na energię pierwotną		kWh/m ² ·rok	885,3		kWh/m ² ·rok	14,12

	Oświetlenie wbudowane			Urządzenia pomocnicze (razem)		
	Oznaczenie	Jednostka	Wartość	Oznaczenie	Jednostka	Wartość
Zapotrzebowanie na energię końcową	$E_{K,L}$	kWh/rok	6 278	E_{H+w}	kWh/rok	0
Zapotrzebowanie na energię pierwotną	$Q_{P,L}$	kWh/rok	18 834		kWh/rok	0
Roczne jednostkowe zapotrzebowanie:						
- na energię końcową		kWh/m ² ·rok	30,0		kWh/m ² ·rok	0
- na energię pierwotną		kWh/m ² ·rok	90,1		kWh/m ² ·rok	0

Tabela 3. Sprawności cząstkowe systemów

	Ogrzewanie i wentylacja		Przygotowanie ciepłej wody użytkowej	
	Oznaczenie	Wartość	Oznaczenie	Wartość
sprawność wytworzenia nośnika ciepła	$\eta_{H,g}$	0,99	$\eta_{W,g}$	0,99
sprawność akumulacji	$\eta_{H,s}$	1,0	$\eta_{W,s}$	0,86
sprawność dystrybucji	$\eta_{H,d}$	1,0	$\eta_{W,d}$	0,8
sprawność regulacji i wykorzystania	$\eta_{H,e}$	0,98	$\eta_{W,e}$	1,0
sprawność całkowita systemu	$\eta_{H,tot}$	0,97	$\eta_{W,tot}$	0,68

Tabela 4. Porównanie wskaźnika EP dla budynku ocenianego ze wskaźnikiem EP dopuszczalnym (na podstawie Dz.U. Nr 75 z dnia 12 kwietnia 2002r. z późniejszymi zmianami)

EP	Wskaźnik zapotrzebowania energii pierwotnej - budynek oceniany:	989,6	kWh/m ² ·rok
Dopuszczalny wskaźnik zapotrzebowania energii pierwotnej (na podstawie WT)		304,5	kWh/m ² ·rok

Z powyższego porównania wynika, że wartość graniczna wskaźnika EP została przekroczona. Projektowany budynek spełnia jednak wymagania zawarte w załączniku nr 2 do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75 z dnia 12 kwietnia 2002r. z późniejszymi zmianami), w związku z czym, w nawiązaniu do § 329.2 ww. Rozporządzenia, uznaje się, że wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej budynku, o których mowa w §328.1, zostały spełnione.

6.0 Dane wykazujące, że przyjęte w projekcie architektoniczno-budowlanym rozwiązania budowlane i instalacyjne spełniają inne wymagania dotyczące oszczędności energii zawarte w przepisach techniczno - budowlanych.

6.1 Izolacja obwodowa posadzki na gruncie

Podłoga na gruncie powinna posiadać izolację cieplną obwodową z materiału izolacyjnego w postaci warstwy o oporze cieplnym co najmniej 2,0 m²·K/W.

Pod posadzkami przewidziano wykonanie podsypki żwirowej gr.15cm (zagęszczoną i stabilizowaną cementem), podkład z chudego betonu o gr.10cm (C12/15) oraz izolację przeciwwilgociową z folii polietylenowej.

W projektowanych pomieszczeniach posadowionych na zbiornikach podziemnych należy ułożyć warstwę termiczną ze styropianu EPS200 o łącznej grubości 13cm o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda=0,045 \text{ W/m}^2\cdot\text{K}$ i wylewkę betonową gr.6cm zbrojoną siatkami Ø4 o oczkach 10cm. W pozostałej części obiektu zastosować styropian EPS100 gr.12cm o współczynniku przewodzenia ciepła $\lambda=0,045 \text{ W/m}^2\cdot\text{K}$ i wylewkę betonową gr.6cm zbrojoną siatkami Ø4 o oczkach 10cm. Warstwę wykończeniową we wszystkich pomieszczeniach stanowi terakota, ułożona ze spadkami w kierunku krętek ściekowych.

$$R = d / \lambda = 0,10 / 0,045 = 2,22 \text{ m}^2\cdot\text{K/W}$$

$$2,22 \text{ m}^2\cdot\text{K/W} > 2,0 \text{ m}^2\cdot\text{K/W} \rightarrow \text{warunek spełniony}$$

6.2 Warunek właściwej izolacji przewodów

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w punkcie 1.5 załącznika 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 201, Poz. 1238 z dnia 6 Listopada 2008 roku), przewody rozdzielcze i komponenty w instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej zostaną zaizolowane otulinami z pianki poliuretanowej o współczynniku przewodności cieplnej 0,035 W/m·K i grubości co najmniej odpowiadającej wielkościom podanym w tabeli na stronie 12 ww. Rozporządzenia.

6.3 Wymagania w zakresie powierzchni okien

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w punkcie 2.1.2 załącznika 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 201, Poz. 1238 z dnia 6 Listopada 2008 roku), w budynku użyteczności publicznej pole A_O okien oraz przegród szklanych i przeźroczystych [m^2] o współczynniku przenikania ciepła nie mniejszym niż $1,5 \text{ W/m}^2 \cdot K$, nie powinno przekraczać : $A_{O \max} = 0,15 \cdot A_z + 0,03 \cdot A_w$, gdzie A_z jest sumą pól powierzchni rzutu poziomego wszystkich kondygnacji nadziemnych w pasie o szerokości 5 m wzdłuż ścian zewnętrznych, natomiast A_w jest sumą pól pozostałych.

Z uwagi na szerokość budynku mniejszą niż 10 m oraz na występowanie okien na wszystkich ścianach zewnętrznych: $A_z = A$, natomiast $A_w = 0$,

gdzie A jest sumą pól powierzchni rzutu poziomego wszystkich kondygnacji nadziemnych równą $209,0 \text{ m}^2$.

$$A_{O \max} = 0,15 \cdot A_z + 0,03 \cdot A_w$$

$$A_{O \max} = 0,15 \cdot A = 0,15 \cdot 209 = 31,35 \text{ m}^2$$

Tabela 4. Zestawienie okien

Opis typu okna	Szerokość okna	Wysokość okna	Pole powierzchni okna w świetle otworu w m^2	Ilość okien	Sumaryczne pole powierzchni w m^2
O18	1,8	1,2	2,16	11	23,76
				$\Sigma =$	23,76

$$A_O = 23,76 \text{ m}^2 < A_{O \max} = 31,35 \text{ m}^2 \rightarrow \text{warunek spełniony}$$

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w punkcie 2.1.4 załącznika 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 201, Poz. 1238 z dnia 6 Listopada 2008 roku), w budynku użyteczności publicznej współczynnik przepuszczalności energii całkowitej okna g_c nie może być większy niż 0,5.

$$g_c = f_c \cdot g_G$$

gdzie:

g_G – współczynnik przepuszczalności energii całkowitej,

f_c – współczynnik korekcyjny redukcji promieniowania.

W budynku użyteczności publicznej zastosowane będą okna podwójnie szklone. Dla takich okien wartość współczynnika g_G wynosi 0,75.

Zakłada się również, że jako urządzenia przeciwsłoneczne zastosowane będą tkaniny kolorowe o współczynniku przepuszczalności 0,1. Dla takich urządzeń wartość współczynnika f_c wynosić będzie 0,42.

$$g_c = f_c \cdot g_G$$

$$g_c = 0,42 \cdot 0,75 = 0,315 < 0,5 \Rightarrow \text{warunek spełniony}$$

6.4 Wymagania dotyczące powierzchniowej kondensacji pary wodnej

Warunkiem uniknięcia kondensacji pary wodnej na powierzchniach wewnętrznych płaskich jest uzyskanie współczynnika temperaturowego f_{Rsi} nie mniejszego niż 0,72. W poniższej tabeli zestawiono wyniki obliczeń współczynnika temperaturowego f_{Rsi} dla przegród zewnętrznych. Obliczenia wykonano zgodnie z normą PN-EN ISO 6946:1999.

Tabela 5. Współczynnik temperaturowy dla przegród zewnętrznych

Lp	Rodzaj przegrody	Ozn. przegrody	U_{przegr}	R_{si}	t_e	t_i	$t_{si, min}$	f_{Rsi}	$f_{Rsi min}$
			W/m ² ·K	m ² ·K/W	°C	°C	°C	-	-
1	ściana zewnętrzna	SZ	0,23	0,13	-18	20	18,86	0,97	0,72
2	strop pod poddaszem nieogrzewanym	SD	0,12	0,17	-18	20	19,22	0,98	
3	strop nad zbiornikiem podziemnym	SD	0,21	0,17	-18	20	19,43	0,99	
4	podłoga na gruncie	PG	0,21	0,17	-18	20	18,64	0,96	

Oznaczenia zastosowane w powyższej tabeli:

U_{przegr} – współczynnik przenikania ciepła przez rozpatrywaną przegrodę,

R_{si} – opór przejmowania ciepła na wewnętrznej powierzchni przegrody
(na podstawie PN-EN ISO 6946:1999),

t_e – temperatura środowiska zewnętrznego,

t_i – temperatura środowiska wewnętrznego,

$t_{si, min}$ – temperatura wewnętrznej powierzchni przegrody zewnętrznej,

f_{Rsi} – współczynnik temperaturowy dla przegród zewnętrznych,

$f_{Rsi min}$ – minimalna wartość współczynnika temperaturowego
(zgodnie z Dz. U. Nr 201, Poz. 1238 z dnia 6 Listopada 2008 roku).

6.5 Wymagania ze względu na szczelność przenikania powietrza

Przegrody zewnętrzne, złącza między przegrodami oraz połączenia pomiędzy przegrodami i ościeżami powinny być wykonane jako szczelne. Przewidziane do zastosowania okna i drzwi mają współczynnik infiltracji nie większy niż 0,3 m³/(m·h·daPa^{2/3}).